

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ МИСТЕЦТВ

УКРАЇНА І СВІТ:

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ
У СФЕРІ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
17–18 квітня 2025 року

КИЇВ 2025

УДК 327 (477+100)
ББК 66.4

Друкується за рішенням
Вченої ради Київського національного університету культури і мистецтв
(Протокол № 14 від 10 квітня 2025 р.)

Голова редколегії:
Поплавський Михайло Михайлович, доктор педагогічних наук, професор (Україна).

Заступники голови редколегії:
Костиця Інна Олександрівна, доктор політичних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); Ластовський Валерій Васильович, доктор історичних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна).

Члени редколегії:
Бойко Людмила Павлівна, кандидат педагогічних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); Кочубей Лариса Олександрівна, доктор політичних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); Міщенко Алла Борисівна, кандидат політичних наук, доцент, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); Наконечний Володимир Михайлович, кандидат історичних наук, доцент, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна), Моравець Норберт, доктор наук, Університет Яна Длугоша в Ченстохові (Польща) Фуллер Себастьян, доктор наук, професор, академічний директор Лондонської школи бізнесу Arsley, Лондон (Великобританія); Шевель Інна Петрівна, кандидат соціологічних наук, доцент, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна).

ББК 66.4 Україна і світ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 17–18 квіт. 2025 р. М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв; редкол.: М.М. Поплавський (голова), Костиця І.О. (заст. голови) [та ін]. Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2025. 215 с.

У збірнику викладено матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Україна і світ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин». Тематика збірника має розділи, які стосуються історико-теоретичних питань міжнародних відносин; міжнародних відносин, зовнішньої політики та дипломатії; міжнародне співробітництво у сфері охорони культурної спадщини та Україна; сучасного міжнародного права; світового господарства та міжнародних економічних відносин; суспільних комунікацій та лінгвістичного забезпечення міжнародної діяльності; соціології міжнародних відносин; соціологічних досліджень в галузі міжнародних відносин; міжнародних медіакомунікацій та комунікативних технологій.

Автори публікацій несуть повну відповідальність за достовірність та оригінальність поданого тексту, правильне цитування джерел та посилання на них, а також за інші відомості. Роботи тих авторів, які не мають наукового ступеня, вченого звання, узгоджені та затверджені їх науковими керівниками.

© Київський національний університет культури і мистецтв, 2025
© Автори, 2025

УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2025

ЗМІСТ

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

Будник Сергій	Стратегічне партнерство: Китай і країни Південної Африки в контексті сучасної зовнішньої політики України	10
Голобородько Олег	Інструменти громадянської дипломатії як чинник просування національних інтересів на міжнародній арені	14
Гончаренко Анатолій	Формування балканської політики адміністрації президента США В. Клінтона, 1992-1993 рр.	17
Гордієнко Михайло	Практики невігластва сучасної зовнішньої політики США як виклик демократії	23
Дерев'янка Ігор	Політичні фактори формування асиметрії в міжнародних відносинах	31
Костиця Інна	Культурна дипломатія в умовах кризи сучасних міжнародних відносин	37

УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2025

Levkovets Nataliya	Digitalization in the international Insurance system	105
Мацука Вікторія	Торгова війна та санкції: їх вплив на міжнародний капітал	108
Фролов Андрій	Залучення міжнародних організацій до розбудови ринку зелених облігацій	114

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

Губицький Любомир, Мельник Ганна	Виклики суб'єктності держави в нових геополітичних умовах	121
Кузнецова Людмила, Маринич Данило	Міжнародно-правові засоби боротьби з корупцією	126
Мунько Анна	Демократизація в глобалізованому вимірі: напрями трансформацій	129
Підсаднюк Петро	Гуманітарна допомога міжнародного Червоного Хреста України в період російської агресії	135
Полонка Іванна	Нігілістичні тенденції в правовій поведінці українців	140
Тронц Василь, Бондаренко Степан	Формування доктрини кібермиротворчості: роль організації об'єднаних націй у запобіганні кіберконфліктам	145

УКРАЇНА І СВІТ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2025

першу чергу вона носить рекомендаційно-дорадчий характер, що відображених в міжнародно-правових документах.

Список використаних джерел:

1. Половинкіна Р.Ю. Роль міжнародних організацій у боротьбі з корупцією: теоретичний аспект. *Право та державне управління*. 2019. № 2 (35) том 1. С.24-29.
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції: Міжнародний документ від 31.10.2003р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16#Text
3. Бова А. Transparency International: індекс сприйняття корупції. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/11731/13-Bova.pdf?sequence=1>
4. Бурденюк А.В., Карагіоз Р.С. Україна в контексті міжнародної боротьби з корупцією. *Гуманітарний дискурс суспільних проблем: минуле, сучасне, майбутнє*: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю. 22 квітня 2021 року, м. Черкаси. Черкаси: ЧІПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2021. 396 с.

УДК 321.7:304.42

Мунько Анна,
кандидат наук з державного управління,
Дніпровський державний
аграрно-економічний університет,
м. Дніпро, Україна

ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ В ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ ВИМІРІ: НАПРЯМИ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Розвиток демократії в сучасному глобалізованому світі є складним і багатограним процесом, що вимагає глибокого

УКРАЇНА І СВІТ:

теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2025

аналізу як з точки зору давніх філософських вчень, так і сучасних наукових досліджень у сфері публічного управління та адміністрування. Цей аналіз дозволяє зрозуміти, як історичні концепції демократії впливають на її сучасні трансформації під впливом глобалізаційних процесів.

Давньогрецькі філософи заклали фундаментальні основи розуміння демократії, критично аналізуючи її переваги та недоліки. Платон висловлював скептицизм щодо демократії, вважаючи, що вона може призвести до анархії та хаосу через надмірну свободу та відсутність єдності серед громадян. Він стверджував, що демократія дозволяє некомпетентним особам займати керівні посади, що може призвести до деградації суспільства та встановлення тиранії. Аристотель, у свою чергу, пропонував більш збалансований підхід, розглядаючи демократію як одну з форм правління, яка може бути ефективною за умови дотримання принципу верховенства закону та забезпечення спільного блага. Підкреслював важливість участі громадян у політичному житті та вважав, що правильна форма демократії повинна прагнути до загального добробуту, а не лише до задоволення інтересів більшості.

Ж.-Ж. Руссо, розвиваючи ідею «суспільної угоди» підкреслював, що справжня демократія можлива лише в малих державах, де громадяни безпосередньо беруть участь у прийнятті рішень. Вважав, що представницька демократія не здатна повністю відобразити волю народу, оскільки делегування влади може призвести до відчуження громадян від процесу управління [5].

Глобалізація, як процес інтеграції національних економік, культур та політичних систем у єдиний світовий простір, має подвійний вплив на демократію. З одного боку, вона сприяє поширенню демократичних цінностей та практик, стимулюючи країни до впровадження демократичних реформ. З іншого боку, глобалізація може посилювати нерівність, підривати національний суверенітет та створювати умови для зміцнення авторитарних режимів.

УКРАЇНА І СВІТ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2025

У сучасному світі процеси глобалізації суттєво впливають на функціонування демократичних інститутів. Глобалізація призводить до взаємозалежності держав, що, з одного боку, сприяє поширенню демократичних цінностей, а з іншого – створює нові виклики для національних систем управління. Зокрема, зростаюча економічна інтеграція та вплив транснаціональних корпорацій можуть обмежувати суверенітет держав та здатність урядів ефективно реагувати на потреби своїх громадян.

Сучасні дослідження у сфері публічного управління вказують на необхідність адаптації демократичних інститутів до нових реалій глобалізованого світу. Це включає впровадження нових форм участі громадян у прийнятті рішень, використання цифрових технологій для підвищення прозорості та підзвітності урядів, а також розвиток механізмів співпраці між державами для вирішення спільних проблем.

Зазначається, що трансформаційні зміни у сфері публічного управління обумовлені як внутрішніми, так і зовнішніми факторами, можуть мати як прогресивний, так і регресивний характер. Вона підкреслює, що падіння державного авторитету та зростання недовіри населення до державних методів вирішення проблем є одними з ключових передумов для реформування публічного управління [1]. Водночас акцентується увага на тому, що для вітчизняної системи управління важливою проблемою є пошук ефективних моделей публічного управління та їх впровадження у сучасну практику державотворення. Вона зазначає, що євроінтеграція та глобалізація вносять власні корективи в управління державою, і одним із основних варіантів ефективності публічного управління є повна консолідація зусиль та взаєморозуміння на усіх його рівнях [4; 6].

Трансформація демократичних інститутів у глобалізованому світі відбувається під впливом кількох ключових факторів: технологічного прогресу, зростаючої взаємозалежності держав, а також соціальних змін, пов'язаних із урізноманітненням політичної участі громадян.

УКРАЇНА І СВІТ:

теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2025

Одним із ключових аспектів є розвиток електронної демократії, яка дозволяє громадянам безпосередньо впливати на процеси прийняття рішень через цифрові платформи [3]. Цифрові технології дозволяють громадянам безпосередньо впливати на прийняття рішень через онлайн-голосування, електронні петиції та інтерактивні платформи для обговорення політичних ініціатив. Це сприяє підвищенню прозорості урядових процесів та залученню ширшого кола громадян до політичного життя. Однак впровадження таких технологій вимагає забезпечення кібербезпеки та захисту персональних даних [7; 8], що є додатковим викликом для сучасних демократій.

Ще одним важливим напрямком розвитку демократії є підсилення багаторівневого врядування (multi-level governance). У світі, де держави стають дедалі більш взаємозалежними, традиційні національні уряди втрачають монополію на прийняття політичних рішень. Глобальні форми співпраці між державними, міжнародними, регіональними та місцевими інституціями, як Європейський Союз, демонструють, що ефективне врядування можливе через взаємодію різних рівнів управління. Однак, це також створює складнощі у визначенні відповідальності та узгодженні інтересів різних сторін.

Демократичні інститути також змушені адаптуватися до змін у політичній культурі суспільств. В епоху соціальних мереж, інформаційних війн та постправди традиційні форми політичної комунікації зазнають серйозних випробувань. Політичні партії та громадські рухи змінюють свої стратегії, використовуючи цифрові медіа як основний інструмент мобілізації виборців. Це призводить до як позитивних, так і негативних наслідків: з одного боку, зростає рівень залученості громадян у політичні процеси, з іншого – поширюється дезінформація, популізм і поляризація суспільства.

Глобалізація призводить до інтенсивного обміну культурними цінностями, що може як збагачувати національні культури, так і викликати культурну уніфікацію. У цьому контексті важливо підтримувати політичну культуру, яка сприяє активній громадянській участі, толерантності та повазі до

УКРАЇНА І СВІТ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2025

різноманітності. Освіта відіграє ключову роль у формуванні такої культури, забезпечуючи громадян знаннями про їхні права та обов'язки, а також навичками критичного мислення.

Економічна нерівність, посилена глобалізаційними процесами, може підривати довіру громадян до демократичних інститутів. Тому адаптація демократичних принципів повинна включати впровадження політик, спрямованих на забезпечення соціальної справедливості, рівних можливостей та захисту прав найуразливіших верств населення.

Для ефективної адаптації демократії до сучасних умов необхідно проводити інституційні реформи, спрямовані на зміцнення верховенства права, підвищення прозорості та підзвітності державних інститутів (реформування судової системи, боротьбу з корупцією та забезпечення незалежності засобів масової інформації).

Дослідження підкреслюють, що глобалізація створює стимули для затребуваності вигід від демократичного режиму, оскільки відкритість економіки та суспільства сприяє демократизації та реформам, що встановлюють верховенство права. Однак, у випадку наявності значної сировинної ренти, глобалізація може зміцнювати авторитарні режими, надаючи їм додаткові ресурси для консервації влади. Прикладом цього є країни з великими запасами природних ресурсів, де глобальний попит на сировину сприяє зміцненню авторитарних урядів [2].

Водночас глобалізація створює парадоксальні умови для демократії. З одного боку, вона сприяє поширенню демократичних цінностей у світі, особливо через діяльність міжнародних організацій, правозахисних рухів та економічну інтеграцію. З іншого боку, вона загрожує суверенітету держав і створює виклики для національних демократій, які змушені балансувати між глобальними зобов'язаннями та внутрішніми інтересами своїх громадян.

Таким чином, сучасна демократія перебуває у стані динамічного розвитку, змушена адаптуватися до нових викликів і

УКРАЇНА І СВІТ:

теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2025

трансформувати свої інституції відповідно до змін у світовому порядку. Майбутнє демократії залежатиме від здатності держав і суспільств зберігати баланс між національними та глобальними інтересами, технологічним прогресом і захистом громадянських прав, інституційною стабільністю та відкритістю до реформ.

Адаптація демократичних принципів до сучасних умов є складним та багатогранним процесом, що вимагає врахування політичних, економічних, соціокультурних та технологічних змін, які характеризують глобалізований світ. Цей процес передбачає не лише збереження фундаментальних засад демократії, таких як верховенство права, права людини та участь громадян у прийнятті рішень, але й їхню еволюцію відповідно до нових викликів та реалій. Тільки через постійне оновлення та вдосконалення демократичних інститутів можна забезпечити їхню стійкість та ефективність у сучасному світі.

Список використаних джерел:

1. Андріяш В.В. Основні передумови реформування публічного управління в умовах глобалізації. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2023. № 2. С. 27 – 31.
2. Козюк В. Глобалізація та демократія: тернистий шлях взаємозв'язку. Вокс Україна. 2022. URL : <https://voxukraine.org/globalizatsiya-ta-demokratiya-ternystyj-shlyah-vzayemozv-yazku>.
3. Матвеева О.Ю., Мунько А.Ю. Упровадження концепції розумного міста у процеси цифрової трансформації України заради сталого розвитку. *Науковий вісник: державне управління*. Київ: ТОВ «Про формат». 2023. № 1 (13). С. 138-162. URL : [https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-1\(13\)-138-162](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-1(13)-138-162).
4. Мельниченко Б.Б. Публічне управління в Україні в умовах євроінтеграції: адміністративно-правовий вимір : монографія. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2019. 372 с.
5. Мунько А.Ю., Хохба О.Т. Суспільна угода як основа взаємодії органів публічної влади та громадськості в Україні:

**УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2025**

інтеграція європейських цінностей. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2022. Спецвипуск, присвячений євроінтеграційній тематиці. С. 87 – 92.

6. Трещов М.М. Україна на шляху до євроінтеграції: глобалізаційний контекст. *Науковий вісник: державне управління*. Київ: ТОВ «Про формат». 2021. № 3 (9). С. 215 – 235.

7. Трещов М.М., Наумик А.С. Цифровізація воюючої держави: необхідність та переваги. Проблеми сучасних трансформацій. *Серія: право, публічне управління та адміністрування*. 2023. № 9. URL : <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-9-02-10>.

8. Kryshtanovych M., Storozhev R., Malyshev K., Munko A., Khokhba O. State Management of the Development of National Cybersecurity Systems. *IJCSNS. International Journal of Computer Science and Network Security*. 2022. Vol. 22 No. 5 pp. 11-16. <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.5.3>.

УДК 327.7

Підсаднюк Петро,
Київський університет культури,
м. Київ, Україна

**ГУМАНІТАРНА ДОПОМОГА МІЖНАРОДНОГО
ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА УКРАЇНИ
В ПЕРІОД РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ**

Міжнародні благодійні організації є важливим учасником глобальних процесів. Часто вони формують та реалізують свою діяльність у країнах, що розвиваються, або фокусуються на допомозі в країнах, що зазнали раптових криз, впливу природних катаклізмів, війн та конфліктів.

Зокрема, «одним із потужних способів надання соціальної допомоги під час військової агресії росії в Україні є діяльність